

Dkt. Leslie Allen, Ezekieli , Hotuba ya 17, Hatima ya Edomu Dhidi ya Mustakabali wa Israeli , Ezekieli 35: 1-36:15

© 2024 Leslie Allen na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Leslie Allen katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Ezekieli. Huu ni kipindi cha 17, Hatima ya Edomu Dhidi ya Mustakabali wa Israeli. Ezekieli 35:1-36:15.

Sasa tuko katikati ya sehemu ya tano ya kitabu, nahukumu, ambayo ilianza na sura ya 33 na itaendelea hadi mwisho wa sura ya 37.

Wakati huu, tutajifunza sehemu kuanzia 35:1 hadi katikati ya sura ya 36:15. Nami naita hii hatima ya Edomu dhidi ya mustakabali wa Israeli. Katika utamaduni wa Kikristo wa mgawanyiko wa sura, sehemu hii imegawanywa kati ya sura mbili, 35 na 36, nusu ya kwanza ya 36. Kwa kweli ni sehemu moja ya fasihi.

Kama tunavyoweza kuona, tunaweza kupata ushahidi katika hilo katika 35:1, na tunapata fomula ya kupokea ujumbe wa kinabii: neno la Bwana lilinijia, nasi tutapata unaofuata. Katika 36:16, neno la Bwana lilinijia. Na hivyo, 35:1 hadi 36:15 ni pamoja. Sura ya 35 kwa kweli ni ujumbe unaoelekezwa dhidi ya Edomu.

Na tunaweza kujiuliza inafanya nini hapa. Kwa nini haikujumuishwa katika mkusanyiko wa jumbe za kigeni katika sura ya 25 hadi 32? Kwa kweli, hapo, kulikuwa na ujumbe dhidi ya Edomu katika mkusanyiko huo katika 25:12-14. Mahali hapo, shutuma hiyo ilihusu uungaji mkono wa Waedomu kwa Wababiloni katika kuteka Yerusalemu mwaka wa 587. Edomu hapa inaitwa Mlima Seiri, jina la kijiografia la eneo la milimani kusini-mashariki mwa Yuda na kusini mwa Bahari ya Chumvi.

Hapo ndipo Waedomu waliishi. Katika sura ya 35, shutuma hiyo si kuhusu 587 tu; pia inahusu uvamizi wa Waedomu baadaye katika maeneo ya kusini mwa Yuda baada ya Yuda kushindwa na wengi kupelekwa uhamishoni Babeli. Kwa hivyo, ujumbe huu dhidi ya Edomu unahusu kipindi cha baadaye kuliko kile kilicho katika sura ya 35.

Lakini kwa nini haikuwekwa hapo? Jibu ni kwamba katika 35 hadi 36:15 tuna jumbe mbili tofauti zilizowekwa kando kwa makusudi. Kwanza jumbe ya hukumu dhidi ya Edomu na kisha jumbe ya wokovu kwa Israeli. Ya kwanza ni foili kwa ya pili.

Sura ya 35 ipo katika hatua hii kwa sababu ya 36:1-15, kwa ajili ya 36:1-15. Ni kama taa nyekundu ya kuvuka trafiki inayolingana na kuthibitisha taa ya kijani kwa trafiki inayoendelea kusonga mbele. Maendeleo ya Edomu yanapaswa kuchunguzwa huku maendeleo ya Israeli yakithibitishwa. Kihistoria, Israeli na Edomu walikuwa na uhusiano wa nje kwa muda mrefu.

Walifuatilia ukoo wao wa pamoja hadi kwa Yakobo na Esau. Walikuwa ndugu ambao hawakuelewana. Katika historia ya hivi karibuni, Edomu ilikuwa imetuma mwakilishi kwenye mkutano wa kupinga Babeli huko Yerusalemu mwaka wa 594.

Tumeangalia hilo mara mbili, hadi sasa katika Yeremia 27 katika mstari wa 3, mkutano huo wa mataifa ya Magharibi ukipanga uasi, yote yakipanga uasi dhidi ya Babeli. Hata hivyo, hatimaye, Edomu iliamua kuwa ni bora zaidi kuwa mshirika wa Babeli kuliko adui yake. Hawangependelea kuteseka mikononi mwa Babeli kama, kwa kweli, Yuda walivyoteseka.

Yuda hakusahau mabadiliko ya Edomu, na tangu wakati huo na kuendelea, Edomu ilikuwa adui mkuu wa Yuda. Zaburi 137 inataja kwa njia maalum mtazamo wa Edomu katika 587. Katika mstari wa 7 wa zaburi, inasema, Kumbuka, Ee Bwana, juu ya Waedomu siku ya kuanguka kwa Yerusalemu, jinsi walivyosema, Ubomoe , ubomoe, hata misingi yake.

Na kisha Maombolezo 4.22 inasomeka sana kama muhtasari wa Ezekieli 35-36:15 kwa kiwango kidogo zaidi. Hivi ndivyo Maombolezo 4:22 inavyosema, Adhabu ya uovu wako, Ee binti Babeli, imetimia. Mungu hatakuweka uhamishoni tena, bali uovu wako, Ee binti Edomu, atakuadhibu, atafunua dhambi zako.

Na tuna mtazamo unaofanana sana hapa katika sehemu hii. Sura ya 35 kwa kweli ni mkusanyiko wa jumbe. Ni 2-4, 5-9, 10-13, na 14-15.

Kila moja ya jumbe ni ujumbe wa hukumu unaoishia, au karibu unaishia, kwa njia ile ile na fomula ya utambuzi. Katika mstari wa 4 ni, Nanyi mtajua ya kuwa mimi ndimi Bwana. Kwa hivyo, ni katika mstari wa 9, Kwa hivyo mtajua ya kuwa mimi ndimi Bwana.

Ingawa mstari wa 12 unaweka hili katika umbo, Mtajua ya kuwa Mimi, Bwana, nimesikia matusi yote, na kadhalika. Na inaisha na, Nitakutendea, na ndipo watajua ya kuwa Mimi ndimi Bwana. Na hivyo, Edomu itajifunza somo la adhabu ya Mungu kutokana na uzoefu wake wa mateso kwa wakati wake.

Ujumbe wa kwanza katika mistari ya 2-4 unatangaza hukumu kwa njia yenye nguvu, na hautoi shutuma yoyote. Ni ufunguzi mkali na wenye nguvu wa sura hiyo. Ezekieli anaambiwa aangalie kwa makini upande wa Edomu, atoe unabii dhidi yake, na aseme, Bwana Mungu asema hivi, Mimi ni kinyume chako, Ee Mlima Sairi.

Nimenyoosha mkono wangu dhidi yako ili kukufanya ukiwa na ukiwa. Nitaifanya miji yako kuwa magofu. Utakuwa ukiwa, nawe utajua ya kuwa mimi ndimi Bwana.

Kuzungumza waziwazi na moja kwa moja hapo. Ujumbe wa pili katika mistari ya 5-9 unabadilika kutoka shutuma fupi katika mstari wa 5 hadi hukumu ndefu ya adhabu katika mistari ya 6-9. Shutuma katika mstari wa 5 inasema kwamba kwa sababu ulipenda uadui wa kale na ukawatoa watu wa Israeli chini ya nguvu za upanga wakati wa msiba wao, wakati wa adhabu yao ya mwisho,

Tunaona shtaka limeanza kwa usahihi kwa sababu, na litaongoza kwenye hukumu kwa ishara yake, kwa hivyo, katika mstari wa 6. Shtaka hili maalum katika mstari wa 5 linafanana sana na lile tulilokuwa nalo katika sura ya 25. Linalenga ushiriki hai wa Waedomu wakati Yerusalemu ilipoanguka mwaka wa 587. Kitabu kidogo cha Obadia kinatumika kama ufafanuzi kuhusu jukumu lao.

Tumesoma hapo awali, lakini hebu tukumbushe mistari hii, mistari ya 10-14, ambayo ni aina ya ufafanuzi kuhusu mstari huu maalum hapa katika 35:5. Kwa ajili ya mauaji na udhalimu aliofanyiwa ndugu yako Yakobo, aibu itakufunika, nawe utakatiliwa mbali milele. Siku ile uliyosimama kando, siku ile wageni walipochukua mali zake, na wageni walipoingia malangoni mwake, na kupiga kura kwa ajili ya Yerusalemu, wewe nawe ulikuwa kama mmoja wao.

Hukupaswa kumtazama ndugu yako siku ya msiba wake, wala kufurahi juu ya watu wa Yuda siku ya maangamizi yao, wala kujivunia siku ya dhiki.

Hamkupaswa kuingia katika lango la watu wangu siku ya msiba wao, wala hamkupaswa kushiriki katika kushangilia maafa ya Yuda siku ya msiba wao, wala hamkuiba mali yake siku ya msiba wao.

Hukupaswa kusimama kwenye vivuko ili kuwakatilia mbali wakimbizi wake. Hukupaswa kuwatoa walionusurika wake siku ya dhiki. Hiyo ndiyo aina ya mfululizo wa hali zinazofupishwa hapa katika mstari wa 5. Na hii ndiyo... marejeleo ya Obadia ni tafsiri muhimu.

Mstari wa 5 unavutia sana kwa sababu una marejeleo mawili ya kuvutia kuhusu wakati. Pale Waedomu walipohusika, ilikuwa ni uadui wa mwisho wa kale katika kuwatoa watu wa Israeli kwa nguvu za upanga. Lakini pale Israeli walipohusika, ilikuwa ni wakati wa adhabu yao ya mwisho.

Tunafikiria historia hiyo ya kihistoria katika Yoshua hadi Wafalme, ambayo inaelezea historia ndefu ya Israeli kutenda dhambi na kufikia adhabu ya mwisho mwishoni, ikirejelea 587. Na kwa hivyo kuna hisia hii ya wakati iliyoinuliwa, hisia ya wakati iliyoinuliwa mara mbili ambayo tunayo katika marejeleo haya kuhusu Edomu na Israeli katika mstari wa 5. Na tunaendelea kuwa na marejeleo hayo kuhusu upanga, uliotolewa kwa watu wa Israeli kwa nguvu ya upanga. Hii itasababisha umwagaji damu, hasa katika eneo ambalo Edomu inahusika.

Umwagaji damu utakufuata katika mstari wa 6. Hatimaye, katika mstari wa 8, kutakuwa na wale miongoni mwa Waedomu watakaouawa kwa upanga. Na kwa hivyo, tuna marejeleo mawili ya upanga katika shtaka na kisha katika adhabu inayofuata. Na Waedomu watawuna walichopanda.

Nakumbuka maneno ya Yesu katika Mathayo 26 katika mstari wa 52. Wote waushikao upanga wataangamia kwa upanga. Na hivi ndivyo wasemavyo Waedomu.

Mistari ya 10 hadi 13 inatoa ujumbe unaofuata. Kuna shutuma katika mstari wa 10, shutuma fupi tena, ikifuatiwa na kifungu kirefu cha hukumu. Na tena, kwa sababu, ikifuatiwa na, kwa hivyo.

Kwa sababu ulisema mataifa haya mawili yatakuwa yangu, nasi tutayamiliki. Na hapa kuna mtazamo wa kujisifu. Mara tu Yuda ilipoondoka, kulikuwa na tumaini hili la kumiliki eneo lote ambalo watu wa Mungu walikuwa wamewahi kulimiliki.

Sio ufalme wa kusini tu bali pia ufalme wa kaskazini ulikuwa katika hali ya machafuko wakati huu. Huu ndio mpango wao mkuu. Historia ya shutuma hii ni kwamba Edomu waliwatumia vibaya Wayahudi wengi, wakiacha nchi yao ili kumiliki maeneo ya kusini mwa Yuda.

Walihama kutoka kusini mwa eneo la Bahari ya Chumvi na kupanda hadi maeneo hayo ya kusini mwa Yuda. Sehemu kubwa ya Yuda ilichukuliwa na Waedomu. Hapa, imewekwa kama pendekezo linaloonyesha kwa kujisifu kwamba wanatumaini kuhamia katika ufalme wa kaskazini wa zamani pia.

Waedomu walishikilia eneo hili. Katika nyakati za Kigiriki, eneo hilo kusini mwa sehemu ndogo ya Yuda sasa liliitwa Idumea. Mnamo 127 KK, Wayahudi waliteka Idumea, wakawageuza wakazi wake kwa nguvu hadi Yerusalemu, na wakawalazimisha wanaume wake wote kutahiriwa.

Herode I, Herode Mkuu, mfalme wa Yudea, kwa kweli alikuwa Myahudi wa Idumea na si Mwisraeli mzaliwa wa asili. Uvamizi wa eneo la Israeli umeangaziwa katika mstari wa 10 na mstari wa 12. Kuhusu mpango huu mkuu, Bwana amesikia mstari wa 12 ukisema, maneno yote ya matusi uliyoyatoa dhidi ya milima ya Israeli ukisema: Imefanywa ukiwa, tumepewa sisi tuila.

Nao walifikia katikati ya mipango yao ya kumiliki eneo la watu wa Mungu. Lakini basi, katika mstari wa 11, inasema, ingawa Bwana alikuwepo, na Mungu alikuwepo, na kuna kutajwa kwa Mungu akidai kuingilia kati ili kushughulikia hali hii. Kwa sababu inasema kwamba Mungu wa Israeli alishuhudia uvamizi huu, Bwana alikuwepo, na alikuwepo katika nafasi yake kama mmiliki wa nchi hiyo.

Ilikuwa nchi yake ambayo alikuwa amewapa Israeli. Na hivyo, Mwedomi anayedai kuimiliki nchi hiyo hatimaye alielekezwa dhidi ya Mungu mwenyewe. Na mstari wa 13 unasisitiza jambo hilo.

Mlijitukuza dhidi yangu, si dhidi ya Yuda tu, bali dhidi yangu kwa vinywa vyenu. Mlizidisha maneno yenu dhidi yangu, nilisikia. Na hivyo, hii inastahili kuingilia kati kwa Mungu dhidi ya Edomu.

Na ndiyo maana adhabu imeahidiwa hapa katika mstari wa 11. Kisha, mstari wa 14 hadi 15 hutoa ujumbe wa kumalizia. Unarudia ukiwa wa Edomu uliotishiwa katika ujumbe wa kwanza katika mstari wa 3 na 4. Na shutuma maalum ni furaha mbaya ya Waedomu kwa uzoefu wa kusikitisha wa Yuda.

Mstari wa 15: kama vile ulivyofurahia urithi wa nyumba ya Israeli kwa sababu ilikuwa ukiwa, ndivyo nitakavyokutendea wewe. Utakuwa ukiwa. Kuna neno la kuvutia hapa.

Neno hilo ni urithi. Na ni neno la kutisha kwa Waedomu kwa sababu Mungu alikuwa amewapa Israeli eneo hili ili walimiliki.

Na Edomu hawakuwa na haki ya kuja wakijaribu kuichukua. Na kwa hivyo, hakuna njia ambayo Waedomu wanaweza hatimaye kushinda. Kwa kweli, inaelekea mbele tunapokuja kwenye sura ya 36.

Inazungumzia milima ya Israeli katika mstari wa 12. Na watu wangu Israeli watawamiliki, nanyi mtakuwa urithi wao. Na kwa hivyo neno hilo lililokuwa la kutisha kwa Waedomu katika ujumbe huo wa adhabu mwishoni mwa 35, lingeendelea mbele.

Kwa kweli ikawa neno la ahadi ambapo Yuda ilihusika. Kulikuwa na haki hiyo ya nchi ambayo Yuda alikuwa nayo katika mapenzi ya Mungu, katika makusudi ya Mungu. Na hatimaye haki hiyo ingeanzishwa tena.

Kwa hivyo, nadhani, tunaweza kuona kwamba sura ya 35 ni ujumbe wa uhakika kwa waliohamishwa. Na kama inavyoelezea mabadiliko ya yale ambayo Waedomu walikuwa wamefanya na yale ambayo Waedomu walikuwa wakifanya, kuna matumaini kwamba mambo yatabadilika. Lakini kuna hisia nyingi za kupotea kwa Yuda na aibu ya Yuda.

Kuna taswira nyeti kama inavyozungumziwa mikononi mwa Waedomu. Na kwa hivyo, tunageukia sura ya 36 na mstari wa 1 hadi 15. Jambo la kwanza tunalohitaji kutambua kuihusu ni kwamba ina jukumu muhimu katika muundo mzima wa kitabu cha Ezekieli.

Imeelekezwa kwa milima ya Israeli. Ikiwa tuna kumbukumbu nzuri, tunakumbuka sura ya 6 ya Ezekieli, ambayo pia ilikuwa ujumbe ulioelekezwa kwa milima ya Israeli. Lakini huo ulikuwa ujumbe wa kabla ya mwaka 587.

Na ilizungumzia hukumu, uvamizi, na shida kwa milima hiyo ya Israeli. Lakini sasa tunapata mabadiliko. Sasa, tunapata ahadi na tumaini kwa milima hiyo ya Israeli.

Na hivyo, baada ya ujumbe huo wa hukumu katika sura ya 6, kwa nini kulikuwa na hukumu dhidi ya milima ya Israeli katika sura ya 6? Naam, ilikuwa mahali pa mahali pa juu, ambapo si tu palipingana na ibada sahihi ya Orthodox ya Mungu katika hekalu la Yerusalemu bali pia palionyeshwa na sifa zisizo za kawaida za ibada ya sanamu, zikijumuisha sanamu za kidini, kipengele kilichokatazwa katika imani ya kitamaduni ya Agano la Kale. Na hivyo Mungu alilazimika kuifanya nchi kuwa ukiwa na ukiwa. Lakini hapo ndipo ilipokuwa, na sasa tumeendelea mbele.

Tumesonga mbele zaidi ya 587, na sasa tuko katika eneo la ahadi. Lakini 36:1 hadi 15, inafanya kazi kama mwenzazi mzuri na sura ya 6. Na milima ya Israeli inazungumziwa tena kwa njia ya mzaha na Ezekieli akiwa mbali Babeli. Ujumbe huo ulikusudiwa kusikilizwa na wahamishwa, bila shaka.

Sio tu kwamba sasa wafungwa wa vita wa 597, lakini iliongezeka kutokana na ongezeko la wafungwa baada ya 587. Katika 6.3, Ezekieli alileta ujumbe wake si tu kwa milima ya Israeli bali kwa kiumbe kikubwa zaidi, milima na vilima na makorongo na mabonde. Na kisha nilipendekeza kwamba hiyo ilikuwa orodha ya hisia, na iliwafanya Ezekieli na wafungwa wafikirie nyuma kwa kumbukumbu za zamani.

Kwa nchi hiyo nzuri yenye aina zake zote za kijiografia ambazo walikuwa wamezipenda na kuzipenda sana. Na hapo, bila shaka, orodha hiyo ilichafuliwa na kuenea kwa sehemu hizo za juu zisizo za kawaida. Lakini hapa, katika sura ya 36, usikilizaji huo mkuu unatokea tena.

Nilisoma kwanza katika RSV Mpya: Hivi ndivyo Bwana asemavyo kwa milima na vilima, mifereji ya maji na mabonde, na kisha tena katika mstari wa 6: Milima na vilima, mifereji ya maji na mabonde. Unapogeukia NIV, tuna tafsiri ile ile kama tulivyokuwa nayo katika sura ya 6, tukirejelea si mifereji ya maji bali makorongo.

Kwa kweli, neno la Kiebrania ni sawa na katika sura ya 6, na ninapendekeza kwamba kulikuwa na mtafsiri mwingine katika sura ya 36 dhidi ya sura ya 6, na hakukuwa na uratibu wa kutosha kwa sababu tunapaswa kusikia mwangwi wa makusudi wa kile sura ya 6 inasema. Na kwa hivyo sasa kuna marudio haya. Na sasa, uhusiano huo kati ya sura ya 6 na 36 ni wazi ulikuwa wa toleo la kwanza la kitabu cha Ezekieli, ambacho kiligawanya kitabu hicho katika nusu mbili za muhtasari.

Ujumbe hasi wa nabii kabla ya uhamisho kabla ya 587 na kisha ujumbe wake chanya baada ya 587 umegawanywa vizuri katika takriban nusu mbili. Toleo la pili liliendelea kuingiza ujumbe chanya katika nusu ya kwanza. Kwa mfano, lilirudia sura ya 33 katika sura zote mbili za 3 na 18.

Na katika sura ya 16 iliendelea kushutumu Yerusalemu kwa mwisho wenye furaha zaidi ambao ulikuwa wa kipindi cha baada ya 587. Na katika sura ya 20 ilifanya kitu kama hicho, na iliongeza kwenye hadithi hiyo ya kusikitisha ya kutoka, ahadi ya kutoka mpya kutoka Babeli hadi nchi ya asili. Na kwa hivyo, tuna matoleo haya mawili ambayo tunapaswa kuzingatia katika kitabu cha Ezekieli.

Lakini katika hali hii kitabu kimehifadhi mpangilio wa toleo la kwanza, na tuna ahadi ya 36 katika nusu ya pili inayolingana na tishio la hukumu katika sura ya 6. Tunaweza kuuliza, kwa nini 36, 1 hadi 15 hazikuongezwa kwenye sura ya 6? Huenda iliendana vizuri hapo na kufuata mpangilio katika sura ya 16 na 20 wa kuchanganya zamani na mpya. Naam, napendekeza kwamba mpangilio na ushirikiano wa makusudi wa 36:1 hadi 15 na sura ya 35 lazima ulikuwa sababu ya kuchanganya tu 36 na sura ya 6. Sehemu hizo mbili zilisimama kama kitu maradufu ambacho hakingeweza kugawanywa. Na kwa hivyo, toleo la kwanza liliwekwa hapa.

Ujumbe katika 36, 1 hadi 15, umegawanywa katika sehemu mbili: mstari wa 1 hadi 12 na kisha mstari wa 13 hadi 15. Tukiangalia kwanza mstari wa 1 hadi 12, unaanza na tangazo refu la hukumu dhidi ya Yuda jirani wa taifa hilo katika mstari wa 1 hadi 7, na kisha unaendelea na kumalizika kwa tangazo fupi la wokovu kwa walio uhamishoni katika mstari wa 8 hadi 12.

Na kwa hivyo, 1 hadi 12 ina sehemu mbili. Katika mada, tunarudi kwenye hali ya mambo ambayo tulikuwa nayo katika sura ya 35. Na tuna hukumu tena.

Lakini si dhidi ya Edomu tu bali ikiwemo Edomu. Na katika mstari wa 5, hukumu itakapoandikwa, ninasema, asema Mungu, dhidi ya mataifa mengine na dhidi ya Edomu yote. Na dhidi ya Edomu yote.

Kwa hivyo, kuna mtazamo huu mpana sasa. Lakini tumerudi katika hukumu dhidi ya mataifa na kisha kuendelea na ahadi, ahadi chanya itakayotolewa kwa Yuda. Na katika suala hili la kuanza na hukumu na kuendelea na wokovu, na wokovu ni wazi ni sehemu muhimu, lakini wokovu unapaswa kushughulikia tatizo, na tatizo hilo limeainishwa katika hukumu iliyotangulia.

Kwa njia fulani, hiyo ni kama sura ya 34, ambayo ilianza na hukumu dhidi ya wafalme wachungaji wa hivi karibuni wa Yuda katika 1 hadi 10 na kisha ikamalizika na wokovu katika 11 hadi 16, ikisema kwamba Mungu atachukua nafasi ya wachungaji wake wa chini ya uongozi wake, na angefanya kazi nzuri zaidi katika kuchunga kundi lake mwenyewe. Lakini kuna maendeleo yaleyale, kutazama nyuma hali mbaya kabla ya

kuendelea na hali bora zaidi. Katika hali hii, ujumbe wa hukumu ni mrefu kuliko ahadi ya wokovu.

Bila shaka, kwa waliohamishwa, ilikuwa ni ujumbe wa wokovu, kwa sababu katika kuhukumu mambo mabaya ambayo mataifa jirani yalikuwa yamefanya, hili lilileta faraja kwa waliohamishwa wenyewe. Linawahakikishia waliohamishwa kwamba Mungu anaelewa maumivu ya waliohamishwa. Anajua walichoteseka mikononi mwa mataifa jirani.

Anajua huzuni yao, anajua huzuni yao inayofaa, na atawashughulikia wale waliohusika nayo. Na kwa hivyo, kuna ujumbe wa huruma unaotoka katika ujumbe huu wa hukumu. dhidi ya majirani wa kitaifa wa Yuda.

Kama tulivyosema katika sura ya 35, Edomu ilikuwa shabaha pekee ya kulipiza kisasi, lakini katika kesi hii, kuna mtazamo huu mpana zaidi, na Edomu inatajwa pamoja na kundi hili kubwa katika mstari wa 5 wa mataifa mengine. Katika sura ya 25, tulikuwa na orodha hiyo ya kile ambacho Wapalestina na majimbo jirani walifanya, mtazamo wao, na shughuli zao dhidi ya Yuda katika 587. Tunapaswa kukumbuka katika hatua hii, nimesema hapo awali, kwamba huzuni mara nyingi huwa na pande mbili.

Huzuni juu ya hasara ya kweli, ya kimwili, na ya kweli, na kisha huzuni juu ya aibu ya kibinafsi, kupoteza uso, na kadhalika. Hisia zinazokuja baada ya hasara ya kibinafsi. Bado unasumbuliwa na hisia ya hasara ya kibinafsi.

Na tunaona katika mistari ya 1 hadi 7 kwamba unapata vipengele vyote viwili vya huzuni vikitajwa. Katika sehemu ya kwanza ya 3, tuna hasara ya kweli kwa Yuda kwa sababu walikufanya ukiwa kweli na kukuponda kutoka pande zote ili uwe milki ya mataifa mengine.

Huo ulikuwa upotevu wa lengo katika sehemu ya kwanza ya mstari wa 3. Lakini tunaona kwamba tunaenda wapi kutoka hapo? Kwa kweli, baada ya upotevu huo wa lengo, lengo kuu la ujumbe huu ni aibu. Na hilo linatolewa tena na tena. Na katika mstari wa 3, ukawa kitu cha umbea na kashfa miongoni mwa watu.

Katika mstari wa 4, hukuwa tu chanzo cha uporaji, hiyo ilikuwa hasara ya kweli, lakini ukawa kitu cha kudhihakiwa na mataifa mengine yaliyozunguka. Na kwa hivyo, kutakuwa na umakini huu kwenye hasara hii ya kibinafsi. Na inajitokeza katika mstari wa 5, kwa furaha ya moyo wote na dharau kubwa, Edomu walichukua nchi hiyo kama milki yao kwa sababu ya malisho yake ili kuipora.

Huu ni mchanganyiko wa hasara ya kweli na hasara ya kibinafsi, lakini mkazo huwekwa kwenye hasara ya kibinafsi. Na inajitokeza tena katika mstari wa 6, sivyo? Umepitia matusi ya mataifa. Na kwa hivyo, kuna ufahamu kwamba Yuda imepitia

kwa njia mbili: ufahamu wa Mungu, hasara ya kweli, na hasara ya kibinafsi inayofuata.

Kwa hivyo, kwa kweli, katika mistari wa 12, kuna aina ya orodha isiyo na mpangilio ya malalamiko ambayo hurundikana kwa njia isiyo na mpangilio. Na hiyo inalingana na njia ambayo huzuni huchukua mara nyingi. Mara nyingi huzunguka-zunguka, mara nyingi huwa haina mpangilio, na tunapofikiria kipengele hiki cha huzuni kinachotusumbua, tunazungumzia kipengele hicho cha huzuni.

Na kuna mkanganyiko akilini mwetu tunapoomboleza. Na ukweli wa ajabu wa mistari hii ni kwamba Mungu anachukua nafasi ya kutajwa huku kwa maneno yasiyoeleweka, mchanganyiko huu wa huzuni isiyo na upendeleo ukirudi tena na tena, lakini zaidi ya hayo, mkazo ni kwenye huzuni ya kibinafsi, ambayo huja tena mara kadhaa. Na ukweli kwamba Mungu anasema ni kwamba Mungu anashiriki maumivu yao ya kihisia.

Na Mungu anahusikaje? Kuna kidokezo katika mistari wa 5. Kwa sababu haikuwa nchi ya wahamishwa pekee iliyochukuliwa, lakini katika mistari wa 5, Edomu ilichukua nchi yangu kama milki yao. Na hivyo, Mungu alikuwa na huzuni yake mwenyewe, na Mungu alikuwa na huzuni yake ya kweli. Alipoteza nchi yake mwenyewe, au sehemu ya nchi yake mwenyewe, kwa Waedomu walipovamia sehemu kubwa ya sehemu ya kusini ya Yuda.

Na kwa hivyo Mungu yuko upande wao; yuko dhidi yao; yeye ni mshirika na rafiki yao. Mtu anaweza kusema kwamba amepitia uzoefu kama huo. Na hatawaacha waendeleo kuteseka kwa huzuni na uchungu.

Kwa hivyo sasa tunaweza kugeukia ujumbe chanya wa mistari ya 8 hadi 12. Milima hiyo ya Israeli inazungumziwa tena katika mistari wa 8, lakini sasa kwa maana chanya tu. Angalia mistari wa 8, hasa.

Lakini ninyi, enyi milima ya Israeli, mtachipusha matawi yenu na kuwapa watu wangu, Israeli, matunda yenu, maana watarudi nyumbani hivi karibuni. Tazama milima inahusishwa na watu wangu. Na maana yake ni kwamba watu wa Mungu watarudi katika nchi.

Nchi ambayo hapo awali iliahidiwa na kukaliwa na Waisraeli itatokea tena. Watu wangu. Na kwa hivyo neno hilo la agano, watu wangu, sasa linahusishwa na milima ya Israeli.

Na kuna ahadi hii kali, watarudi nyumbani hivi karibuni. Sasa, kihistoria haikuwa rahisi hivyo. Kama ukweli wa kihistoria, ingekuwa karibu miaka 50 kabla ya wafungwa wa kwanza kuanza kurudi Yuda mwaka wa 538 KK.

Na hivyo mbali sana baada ya wakati wa Ezekieli. Lakini angeweza kusema, kwa jina la Mungu, watarudi nyumbani hivi karibuni. Na hii inanikumbusha kitabu cha Ufunuo.

Kwa sababu inaanza na kuishia na ahadi ya ujio wa pili kama itakavyokuja katika wakati wa wasomaji, wasomaji wa kwanza. Na Kristo aliyeinuliwa anasema, hakika, ninakuja hivi karibuni. Tunajua kwamba tumelazimika kusubiri karne nyingi, na bado haijatokea.

Lakini katika visa vyote viwili, katika kisa cha Ezekieli na katika kisa cha kitabu cha Ufunuo, uhakikisho wa kiroho ni muhimu zaidi kuliko tofauti ya kimfuatano kati ya utoaji wa ahadi mara tu inapotokea. Mistari ya 9 hadi 11 inatupatia mtazamo kutoka kwa baraka za agano la Mambo ya Walawi 26. Tumeona tulipokuwa tukipitia, Mambo ya Walawi 26 ilikumbukwa vyema na nabii huyu wa kuhani Ezekieli.

Na ameunganishwa na laana za Mambo ya Walawi 26, lakini sasa anaweza kuendelea na baraka za Mambo ya Walawi 26. Na katika mstari wa 10, nitawazidisha watu wenu. Inatoka moja kwa moja katika Mambo ya Walawi 26:9, nitawazidisha.

Lakini kuna tofauti kubwa kati ya muktadha wa Mambo ya Walawi 26 na ahadi yake ya baraka na kile tulicho nacho hapa katika hali hii ya sasa katika Ezekieli 36. Kwa sababu katika Mambo ya Walawi 26, ahadi kama hiyo inakuja baada ya utii wa agano. Ukinitii, basi baraka kubwa zitakuwa zako.

Hapa, bila shaka, inafuata baada ya kutotii kukubwa kwa Israeli, ambako kulikuwa kumeainishwa katika sura zilizotangulia. Na suala la utii katika Ezekieli litaainishwa tu kama hitaji la wakati ujao na utekelezaji wa wakati ujao. Hilo litajitokeza katika sehemu inayofuata, ambayo itaanza katika 36.16. Hata hivyo, ahadi hizo za agano zinazotegemea utii hapa zimekuwa maneno ya neema safi ambayo hayaangalii utii wa awali kwa upande wa uhamisho, lakini kwa njia isiyo dhahiri, yanatarajia kujitolea kwa wakati ujao kwa upande wa Israeli.

Na tunapata neno hilo... Kulikuwa na ujumbe wa umiliki hapo awali, mapema katika sura ya 36. 36.2 na 5, ukawa umiliki, milima ya Israeli ikawa umiliki wa Waisraeli wengine. Na kisha, Waedomu walichukua nchi kama umiliki wao.

Na kinyume chake, kinyume chake, tunapata kitenzi cha kumiliki katika mstari wa 12 kinachotumika kuhusu Israeli. Watu wangu, Israeli watawamiliki, milima ya Israeli. Kwa hivyo, kunapaswa kuwa na kugeuzwa kwa meza hizo.

Nanyi mtakuwa urithi wao. Na neno la ahadi lilichukuliwa kutoka mwisho wa sura ya 35 na mstari wa 15. Sawa.

Na kisha, pia, katika mstari wa 12, tuna msemu huo mzuri, watu wangu Israeli. Na kwamba, kwa kweli, unarudiwa katika mstari wa 8, watu wangu Israeli. Na hivyo, ahadi hii ya wokovu inaongeza neno hili la agano, watu wangu Israeli, kwa njia nzuri.

Na kisha, katika mistari 36 kuanzia 1 hadi 15, wingi wa U ukimaanisha milima, hubadilika na kuwa umoja wa U kuanzia mstari wa 13 na kuendelea, ikiwezekana kukubaliana na nchi. Nchi ya Israeli, ambayo inadokezwa na milima ya Israeli. Na mara kwa mara imetokea mapema katika sura ya 36.

Na, kwa kweli, ilitajwa katika mstari wa 6, nchi ya Israeli. Sasa nchi ya Israeli inashughulikiwa. Lakini kulikuwa na tatizo ambalo lilipaswa kushughulikiwa.

Na ilikuwa tatizo akilini mwa waliohamishwa. Na kulikuwa na kisasi kuhusu kuzungumzia kurudi Israeli. Na kisasi hicho kilihusiana na unyanyapaa wa zamani ambao ulikuwa wa nchi hiyo.

Na kwa kweli inatajwa mwishoni mwa mstari wa 12. Enyi milima ya Israeli, hamtawafisha tena watoto wao. Na hii inarudi nyuma, kwa kweli, hadi nambari 13.

Inachukua nambari 13 na mstari wa 22. Na, hapana ni 32. Nambari 13 na mstari wa 32.

Na tupate marejeleo haya kwa usahihi. Kwa sababu hapo, kuna mazungumzo ya ardhi kuwapoteza watoto wake. Hapana, inateketeza, iko katika 32.

Na wale wapelelezi waliokwenda kupeleleza nchi, walirudi na wengi wao wakapata ripoti mbaya. Sidhani kama tunapaswa kwenda katika nchi ya ahadi baada ya yote. Na wanasema katika 31, hatuwezi kwenda dhidi ya watu hawa kwa sababu wana nguvu kuliko sisi.

Kwa hivyo, waliwaletea Waisraeli taarifa mbaya kwamba walikuwa wameipeleleza, wakisema, nchi ambayo tumepitia tukiwa wapelelezi ni nchi inayowameza wakazi wake. Na kuna hisia hii kwamba tukiingia katika nchi hiyo, tutaliwa. Na hapa, wahamishwaji wanaelewa wazi maandishi hayo ya zamani.

Na wanafikiria kurudi nyuma kwenye kuingia kwa mara ya kwanza katika nchi ya ahadi. Na wanafikiria tena unyanyapaa wa zamani, oh, je, tutaingia? Watu waliopo ni wakubwa na wenye nguvu sana. Na tutasimamaje dhidi yao? Tutaishia kuangamizwa.

Na kwa hivyo, hili ndilo wazo linalotajwa hapa. Hutawafisha tena watoto wao. Na hili ndilo lililojitokeza katika 13 hadi 15.

Bwana asema hivi, kwa sababu wanakuambia, kwa sababu waliohamishwa wanasema, mnakula watu, na mnawanyang'anya mataifa yenu watoto. Hivi ndivyo

nchi inavyofanya, nayo inawala watu. Na hicho ndicho kitenzi halisi kilichotumika katika Hesabu 13 na mstari wa 32.

Nanyi mnawafisha mataifa yenu watoto. Na kwa hivyo, je, tunataka kurudi katika nchi? Hilo linaweza kutokea tena. Kwa hivyo, wewe, nchi ya Israeli, hutawameza watu tena wala kuwafisha tena taifa lako.

Wala sitakufanya usikie tena matukano ya mataifa, wala hutachukua tena aibu ya watu; wala hutalikwaza taifa lako tena, asema Bwana MUNGU.

Na hivyo, sifa mbaya ambayo nchi ilikuwa nayo katika nyakati za kale kwa wazo la kwenda kwenye nchi hiyo, hii inajitokeza hapa. Na kuna hofu hii kwamba itatokea tena. Kwa sababu imetokea hivi karibuni.

Mauaji hayo ya kijeshi mikononi mwa Wababiloni na washirika wao. Na vifo vya wengi, wakiwemo watoto wengi, kutokana na njaa wakati wa kuzingirwa. Maombolezo yanachangia sana hilo.

Ukweli kwamba watoto walikuwa wamekufa njaa kwa sababu hakukuwa na chakula cha kutosha. Na hawakuwa na nguvu za kutosha kukabiliana na chakula kidogo sana kilichopatikana ambacho watu wazima wangeweza. Na hivyo kashfa hiyo ya zamani ilikuwa imeonekana kuwa kweli katika uzoefu wa 587.

Lakini hapa, Mungu anaifuta rasmi. Na anasema hilo halitatokea tena. Na kuna ongezeko hili la wasiwasi wa kihisia ambao wafungwa walikuwa nao.

Na kuna huruma hii ambayo Mungu anayo kupitia Ezeieli kuhusu jinsi wanavyohisi. Kisha, huruma hii inatajwa mwishoni mwa mstari wa 15. Sitakuruhusu tena usikie matusi ya mataifa.

Hutabeba tena aibu ya watu. Na mbali na mateso hayo ya kweli, kulikuwa na mateso hayo ya kibinafsi— aibu hiyo ya kuwa watu walioshindwa.

Lakini sasa mataifa yana jambo chanya la kutarajia, jambo ambalo linaweza kuchukua nafasi ya kutazama kwao nyuma kwa huzuni. Wakati ujao, tutaendelea na sehemu inayofuata ya sura ya 36, mistari ya 16 hadi 38.

Huyu ni Dkt. Leslie Allen katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Ezeieli. Huu ni kipindi cha 17, Hatima ya Edomu Dhidi ya Mustakabali wa Israeli. Ezeieli 35:1-36.15.